

PLATEAURESIDUE

Sub Persona II

12.–30. 4. 2021

MMC KIBLA/KiBela

Sub Persona II je iteracija raziskovalnega projekta *Sub Persona* (2019), umetniškega tandema PLATEAURESIDUE, ki ga sestavljata geograf in fotograf Aljaž Celarc in umetnostna zgodovinarica Eva Pavlič Seifert. *Sub Persona* »je video-instalacijski projekt, ki raziskuje pomembnost in etiko človekovega upravljanja z gozdovi. Poudarja skupno odgovornost vseh ljudi, da s sodobnimi metodami raziskujemo prepletenost gozdnih ekosistemov in oblikujemo sonaravne metode upravljanja, ki upoštevajo hkratnost ekosistemskih, ekonomskih, rekreativnih in kulturnih funkcij gozda, ki jih ljudje prepogosto pojmujejo kot samoumevne.«¹

PLATEAURESIDUE z različnimi orodji vizualne umetnosti intenzivno raziskuje formacije novih ekoloških realnosti, ki nastajajo kot posledice družbeno-političnih, ekonomskih in tehnoloških premikov zadnjih stoletij, ki jih vselej vodi kapital. V njuni angažirani in izrazito interdisciplinarni praksi se tako ukvarjata z večplastnim in vzajemnim odnosom med človekom in naravo ter opozarjata na človekovo kolektivno in individualno odgovornost do le-te in nenazadnje naše skupne prihodnosti. Omenjeno se manifestira v atmosferskih, že skoraj potopitvenih instalacijah, kjer je kritična (samo)refleksija v gledalcu in gledalki spodbujena skozi estetsko dovršeno in senzorično stimulatívno postavitvev. Kompleksne posledice človekove neustavljive želje po nadvladi nad naravo in njenim ekonomskim izkoriščanjem, torej totalno kolonizacijo le-te, posledičnimi podnebnimi spremembami, sta obravnavala že v predhodnih projektih oziroma prostorskih postavitvah *Ex-Topia* (2017) in *Alma Mater* (2018), ko sta raziskovala stanje že skoraj popolnoma izginulega Triglavskega ledenika ter izginjanje jamskega ledu. Ravno raziskovanje jamskih ekosistemov v Kočevskem gozdu, pa je umetnika in umetnico vodilo k še intenzivnejšemu in natančnejšemu raziskovanju gozdov.²

Multimedijska instalacija *Sub Persona II* je prilagojena arhitekturnim specifikam prostora za umetnost KiBela, skozi senzorično zaznavo pa spodbuja kritično refleksijo obiskovalca in obiskovalke do obravnavanega fenomena. Unikatna prostorska in ambientalna postavitvev namreč stimulira vse naše čute, pri čemer je jasen izreden občutek umetnika in umetnice za prezentacijo oz. izvedbo umetniškega dela, kjer se formalna in vsebinska plat vzajemno dopolnjujeta.

Osrednji element postavitve je krajši dokumentarni in eksperimentalni film, sestavljen iz sekvenc, kjer ob gozdu, kot živi entiteti, glavno vlogo prevzemajo strokovnjak za gozdove, gozdna sekačica in gozdar ter lovec, ki vsak iz svojega stališča problematizirajo in razmišljajo o človekovemu odnosu do gozdov ter o njegovem konkretnem poseganju v gozdne ekosisteme. Z enakovredno sopostavitvijo mnenj različnih protagonistov, ki se neposredno ukvarjajo z vzdrževanjem gozdov, vendar k temu vsi pristopajo na različne načine, avtorja projekta izpostavita kompleksnost

V filmu so sodelovali Tomaž Hartman iz Zavoda za gozdove, gozdna sekačica Nevenka Gregorčič, SiDG Slovenski državni gozdovi, d. o. o., Žaga Bela Voda iz Loškega Potoka ter gozdar in lovec Brane Poje. Glasbo je ustvaril Domen Učakar z ustvarjalnim imenom Lifecutter, ki ustvarja glasbo z različnimi kitarškimi efekti in sintetizatorji zvoka. Naslanja se na ozadje *noise* ter črpa iz različnih odvodov elektronske glasbe, predvsem tehnoide zvoke.

Video in produkcija PLATEAURESIDUE

Glasba: Lifecutter

Zvočna obdelava: Simon Kavšek

Podpora: Mestna občina Ljubljana x Zavod Projekt Atol x Slovenski državni gozdovi, d.o.o.

Spletna stran:

¹ <https://www.plateauresidue.com/sub-persona/>

² <https://mihacolner.com/2020/02/13/sub-persona/>

ter včasih protislovnost posameznih pristopov, obenem pa tudi problematizirata razmerje med »laičnim« in »profesionalnim«. Natančno preiščena naracija, ki ji sledimo dvajset minut, oriše izjemno pomembno vlogo gozdov v naših življenjih, naglasi pomen in nujnost preiščenega vzdrževanja gozdov ter odpravljanja posledic podnebnih sprememb in izkoriščanja tega naravnega vira, hkrati pa subtilno izpostavi dejstvo, da enoznačnega odgovora na vprašanje, v kakšni meri in na kakšen način človek sploh naj posega v gozdove, pravzaprav ni.

PLATEAURESIDUE v tem kratkem filmu, z eksperimentalno montažo, kadriranjem in črno-belo podobo, ustvari vizualno impresivno naracijo ter subtilno oblikuje in vodi gledalčev in gledalkin perцепcijo. Atmosfera, ki sta jo z že omenjenimi elementi ustvarila umetnik in umetnica, deluje zaradi menjave barvnega spektra, ki je sicer globoko zakoreninjen v naše mišljenje gozdnih ekosistemov, odtujeno in tesnobno, a hkrati estetsko privlačno. K temu znatno prispeva tudi alteracija med kadri – figura, ki pripoveduje, figura, ki se zliva s koreninami podrtega drevesa, praznina, ki jo ustvarja ekstenzivno sekanje dreves, ter grozeče in rohneče mehanske figure, stroji, ki zarežejo v gozdno tkivo. Močno vizualno komponento dopolnjuje glasba, ki jo je za projekt ustvaril Domen Učakar z ustvarjalnim imenom Lifecutter. Glasba še dodatno ujame odnos med človekom in gozdom; mirnost se kmalu prelije v srhljiv in brutalen zvok, ki s svojo ostrino in rezi v vizualni material obenem vzbuja nemir in spokoj.

Filmski kadri postopoma prehajajo tudi v galerijski prostor. Barvni spekter se vrne v poznane barve, ob masivnih belih stebrih KiBele pa se razvijejo osnovni naravni elementi gozdnega ekosistema – drevesa. Korenine, neobdelana debla, olupljena debla in tesani tramovi se postopoma razprostrirajo v prostor in kot protagonisti, ki izstopajo iz filmskega okvirja, zavladajo idejnemu prostoru galerije ter s svojimi različnimi oblikami, v različnih fazah obdelave še dodatno naglasijo ekonomske, družbene in kulturne funkcije gozda ter odvisnost človeka od le-tega. Vizualno platenje se v tej postavitvi nadaljuje tudi z močno povečano črno-belo fotografijo iz filma. Izbrani kader deluje konfrontacijsko, dopolnjuje pa ga daljši video, v katerem so vse figure popolnoma odstranjene, glasbena podlaga Domna Učakarja pa poskrbi za še dodatno meditativno in čutno popotovanje.

Postavitev pa balansira tudi med intimnim, osebnim in kolektivnim, javnim. Ne samo v sopolstavljanju mnenj, ampak tudi v čutni zaznavi, ki se manifestira v (samo)refleksiji in razumevanju odgovornosti, ki jo nosimo do narave in drug do drugega. Zato se teme, ki se jih PLATEAURESIDUE loteva, zdijo še posebej nujne. Ta nujnost pa je v času, ko se svet ponovno rekonfigurira, ko brutalne manifestacije podnebnih sprememb, kot so ekstenzivni gozdni požari, topljenje ledu, dviganje morske gladine in izumiranje bioloških vrst, ki so seveda posledice človeškega kapitalu orientiranega pohlepa, pojavljajo globalno in vsakodnevno, še bolj izrazita.

- Živa Kleindienst

BIOGRAFIJA

Spletna stran:

PLATEAURESIDUE (slo. OstanekPlanote) je namišljena identiteta umetniškega dvojca Aljaža Celarca (dipl. geograf [Filozofska fakulteta] in mag. fotografije [AKV St. Joost, NL]) in Eve Pavlič Seifert (dipl. um. zgod. [Filozofska fakulteta] in mag. vizualne kulture [Aalto University, FI]). V delih se ukvarjata s pokrajinsko ekologijo in novimi mediji ter iščeta nove načine ozaveščanja javnosti. Izhodišče njune umetniške produkcije predstavljajo video instalacije. V svojih video delih dajeta glas udeležencem in sodelavcem projektov, naravnim oblikam, kot so skale, zrak, organizmi in drugi skupki snovi, ki jih reorganizirata v nove snovne oblike ter novomedijske sisteme. Svoja dela sta predstavljala po večini večjih umetniških institucij v Sloveniji, za svoje delovanje sta leta 2019 prejela nagrado Tesla Muzeja tranzitornih umetnosti MoTA in sodelovala na razstavah v tujini. Eva in Aljaž od leta 2019 živita in delujeta v Novem Kotu, v zaledju gozdov Gorskega kotarja in Snežnika, kjer sta leta 2020 zasnovala projekt Hiša Mandrova. Posvečata se ustvarjanju, regenerativni samooskrbi, ročni obdelavi lesa in obujanju stavbne dediščine dotičnega območja.

PLATEAURESIDUE

Sub Persona II

12.–30. 4. 2021

MMC KIBLA/KiBela, Ulica kneza Koclja 9, Maribor

Odprto od ponedeljka do petka, od 10. do 18. ure, v soboto od 10. do 14. ure.